

Hlavní město Praha
RADA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

U S N E S E N Í

Rady hlavního města Prahy

číslo 1369
ze dne 6.6.2022

ke snížení závislosti hl.m. Prahy na zemním plynu z Ruska

Rada hlavního města Prahy

I. konstatuje, že

1. krizová situace vyvolaná invazí Ruska na Ukrajinu představuje vážné ohrožení energetické bezpečnosti země. Společnou strategií EU je co nejrychlejší ukončení závislosti na zemním plynu z Ruska, což vyvolává potřebu výrazně omezit jeho využívání v energetice, teplárenství i v konečné spotřebě
2. nákupní ceny, které v následujících měsících na odběratele plynu dopadnou, budou znamenat takové skokové zvýšení výdajů za vytápění a ohřev vody, že to může způsobit pád velké skupiny občanů do energetické chudoby a ohrozit existenci řady institucí a firem. Dramatický nárůst cen plynu způsobuje i skokové zvýšení cen elektřiny
3. zemní plyn je v budovách města a obecně fondu budov na území Prahy využíván v míře odpovídající téměř jedné desetíně národní spotřeby plynu, tj. více než 800 mil. m³ ročně, což reprezentuje téměř 50 % celkových dodávek energie (elektřina, plyn, teplo) do území hl.m. z nadřazených sítí a soustav. To dokládá, jak významně jsou Praha, domácnosti, instituce i firmy v ní působící tímto dramatickým vývojem potenciálně ohroženy. Rada HMP proto musí urychleně využít všechny vhodné nástroje a na tento vývoj se alespoň částečně připravit

II. ukládá

1. řediteli Magistrátu hl. m. Prahy, MHMP - HOM MHMP, MHMP - SLU MHMP, MHMP - KUC MHMP, MHMP - SML MHMP

1. zajistit úpravu systémů vytápění objektů v majetku města se zdroji na zemní plyn či dálkové teplo tak, aby byla snížena průměrná vnitřní teplota v objektech v období topné sezóny na maximálně 22 °C, omezit provoz systémů vytápění jen na skutečně "topné dny" a omezit či dočasně přerušit až do odvolání vytápění vnitřních prostor v časech, kdy zde nejsou žádné osoby přítomny

Termín: průběžně

2. radnímu Mgr. Janu Chabrovi, MHMP - HOM MHMP, MHMP - SML MHMP, MHMP - INV MHMP, MHMP - OCP MHMP

1. zajistit, aby při plánovaných rekonstrukcích stávajících zdrojů tepla, spalujících zemní plyn, v budovách vlastněných městem, byla prioritně posouzena náhrada zdrojů za tepelná čerpadla a ve druhém kroku napojení na soustavu zásobování teplem (SZT). Pokud to bude technicky možné a finančně z pohledu celkových nákladů vlastnictví výhodné, budou tato alternativní řešení zdrojů tepla upřednostňována. Při přípravě je třeba konzultovat tyto projekty s oddělením energetického manažera OCP MHMP

Termín: průběžně

3. MHMP - OCP MHMP

1. ve spolupráci s Pražským společenstvím obnovitelné energie zřídit kontaktní místo pro čistou energii v Praze, které obyvatelům města poskytne odbornou

podporu při nalezení optimálního řešení, jak snížit vysoké náklady za energie a její spotřebu realizací vhodných opatření včetně financování a výběru vhodného realizátora/dodavatele splňujícího předem definované podmínky kvality. Žádoucí je do kontaktního místa pro čistou energii zapojit i další subjekty, zejména Pražskou energetiku, a.s., Pražskou plynárenskou, a.s. a Pražskou teplárenskou, a.s

Termín: 31.12.2022

2. zadat vypracování studie, analyzující možné využívání zdrojů nízkopotenciálního tepla na území Prahy pro krytí tepelných potřeb jednotlivých staveb či soustav zásobování teplem. Předmětem zájmu bude zejména posouzení využívání toku řeky Vltavy na území města a dále odpadního tepla pocházejícího z významnějších chladících provozů (využívaných např. v datových centrech, obchodních a administrativních zařízeních, potravinářském průmyslu apod.) s cílem vyčíslit využitelný potenciál a navrhnout konkrétní kroky k možnému využití za pomoci tepelných čerpadel

Termín: 31.12.2022

3. rozšířit program Čistá energie Praha a upravit podmínky tohoto dotačního programu tak, aby vlastníci stávajících staveb na území hl.m. Prahy byli motivováni poskytnutím podpory z tohoto programu k přechodu na jiný zdroj než plynový kotel

Termín: 31.12.2022

4. náměstkovi primátora Ing. Petrovi Hlubučkovi, radnímu Mgr. Janu Chabrovi

1. jednat se společnostmi Pražská energetika, a.s., Pražská plynárenská, a.s. a Pražská teplárenská, a.s. o aktivní účasti na vzniku a provozu kontaktního místa pro čistou energii dle bodu II.3.1. tohoto usnesení

Termín: 31.12.2022

5. I. náměstkovi primátora doc. Ing. arch. Petrovi Hlaváčkovi

1. podpořit z hlediska územního rozvoje realizaci záměru tzv. Energocentra na využití nízkopotenciálního tepla z ÚČOV Praha ve vytipované lokalitě včetně vyvedení tepelného a chladícího výkonu do cílových lokalit v nedalekém okolí a přívodu el. energie o potřebné kapacitě

Termín: průběžně

2. předložit studii technické infrastruktury pro lokalitu Bubny - Zátory Radě HMP ke schválení. HMP prostřednictvím IPR Praha zpracovává studii technické infrastruktury pro lokalitu Bubny - Zátory, jejíž součástí je i řešení zásobování lokality teplem a chladem pomocí Energocentra na ÚČOV (zadaného Radou HMP usnesením č. 896 z dne 26. 4. 2021 a uvedeného v předchozím bodu II.5.1 tohoto usnesení). Toto řešení zásobování teplem a chladem je preferované

Termín: 30.9.2022

6. MHMP - UZR MHMP, řediteli Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy, řediteli Pražské developerské společnosti

1. při přípravě a posuzování nové bytové i nebytové výstavby v Praze upřednostnit taková energetická řešení, aby primárním zdrojem byly obnovitelné zdroje energie a základním zdrojem tepla tepelná čerpadla či připojení k systému zásobování teplem. Konzultovat tyto projekty s oddělením energetického manažera OCP MHMP

Termín: průběžně

2. informovat Radu HMP o řešeních a návrzích dle předchozího bodu

Termín: vždy k 1. dni pololetí

7. MHMP - SLU MHMP

1. zajistit stavební povolení záměru využít vodní tok řeky Vltavy pro vytápění objektu Nové radnice, Městské knihovny a dalších staveb v dosahu řeky a připravit ke schválení Radou HMP návrh podmínek zadávacího řízení pro možný výběr zhotovitele, který bude schopen dílo řádně zhotovit a uvést do provozu v druhé polovině roku 2023

Termín: 31.12.2022

8. MHMP - BEZ MHMP

1. shromáždit podklady a informace a jednat s Hasičským záchranným sborem a dalšími dotčenými subjekty o možnostech krizových scénářů pro případ omezení či přerušení dodávek plynu do území Prahy a připravit zprávu s výsledky jednání ke schválení Radou HMP

Termín: 31.8.2022

9. řediteli Pražského společenství obnovitelné energie

1. zpracovat žádost o podporu z programu ELENA při Evropské investiční bance na spolufinancování poradenských aktivit a přípravu projektů úspor energie a instalace obnovitelných zdrojů tepla a energie iniciovaných obyvateli hl.m. Prahy v bytových a rodinných domech jako součást činnosti kontaktního místa pro čistou energii v Praze

Termín: 30.9.2022

III. **ž á d á**

1. Pražskou plynárenskou, a.s.

1. poskytovat součinnost při vzniku a provozu kontaktního místa pro čistou energii v Praze pro obyvatele města dle bodu II.3.1. tohoto usnesení
2. zpracovat dlouhodobou koncepci rozvoje teplárenství na území Prahy tak, aby soustavy zásobování teplem na území Prahy využívaly především zdroje energie obnovitelného a druhotného původu, poskytovaly dále zákazníkům inovativní a cenově udržitelné služby a napomáhaly ke splnění cílů Klimatického plánu hl.m. Prahy do roku 2030, a tuto strategii připravit ke schválení Radou HMP

Termín: 31.8.2022

2. Pražskou vodohospodářskou společností, a.s.

1. podat žádosti o dotaci dle předchozího bodu nejpozději do konce roku 2022 za předpokladu jejího schválení Radou HMP v prosinci 2022
2. zajistit zdárné dokončení a uvedení do provozu prvního pilotního zařízení na výrobu substitutu zemního plynu - biometanu na ÚČOV Praha pro účely jeho dodávky do místní plynárenské sítě a souběžně zahájit kroky k možnému rozhodnutí, v jaké míře bude možné a účelné výrobní kapacitu zařízení dále v nejbližším možném termínu zvýšit
3. zajistit ve spolupráci se skupinou Veolia, vlastníkem teplotárenských soustav na území města, zpracování projektové studie optimálního pojetí Energo centra na ÚČOV Praha včetně způsobu jeho propojení se stávajícími soustavami zásobování teplem v cílových blízkých lokalitách, které jsou dnes zásobovány teplem vyráběným ze zemního plynu (tj. lokality Dejvice, Veleslavín, Holešovice), a připravit studii ke schválení Radou HMP

Termín: 31.10.2022

4. zpracovat žádost o investiční podporu projektu Energo centra z dotačního titulu Program HEAT v rámci Modernizačního fondu a připravit ji ke schválení Radou HMP

Termín: 31.10.2022

3. Pražské služby, a.s.

1. poskytnout součinnost při zavedení celoměstského systému odděleného sběru biologicky rozložitelného odpadu a zajistit pro jeho vybrané složky odpovídající zpracovatelské kapacity výroby biometanu nejpozději od roku 2025 s cílem výroby bioCNG, umožní-li to technologie daného zařízení

Termín: 31.10.2022

2. vyvinout úsilí k navýšení dodávek tepla ze ZEVO Malešice do pražské teplotárenské soustavy tak, jak předjímá Klimatický plán hl.m. Prahy do roku 2030

Termín: průběžně

4. Pražskou energetiku, a.s.

1. poskytovat součinnost při vzniku a provozu kontaktního místa pro čistou energii v Praze pro obyvatele města dle bodu II.3.1. tohoto usnesení

Termín: průběžně

2. poskytnout odpovídající součinnost při přípravě zde jmenovaných materiálů způsobem, který napomůže ověřit možnosti distribuční soustavy el. energie na území Prahy zajistit potřebný el. příkon pro provoz tepelných čerpadel využívajících nízkopotenciální teplo odpadních vod a vltavské vody

Termín: průběžně

5. Pražskou teplotárenskou, a.s.

1. poskytovat součinnost při vzniku a provozu kontaktního místa pro čistou energii v Praze pro obyvatele města dle bodu II.3.1. tohoto usnesení

Termín: průběžně

2. poskytnout odpovídající součinnost a vyvinout vlastní iniciativu pro možnou realizaci strategických investičních záměrů, které jsou součástí Klimatického plánu hl.m. Prahy do roku 2030 a které mohou podstatným způsobem snížit spotřebu zemního plynu a uhlí ve zdrojích tepla pro pražskou teplotárenskou soustavu a další (ostrovní) soustavy zásobování teplem na území Prahy

Termín: průběžně

3. poskytovat součinnost Pražské vodohospodářské společnosti a.s. při řešení vyvedení tepla z Energo centra ÚČOV do oblasti Juliska – Veleslavín a oblasti Holešovice - Bubny - Zátory

Termín: průběžně

4. poskytnout součinnost společnosti Pražské služby, a.s. při navyšování dodávek tepla do pražské topné soustavy tak, jak předjímá Klimatický plán hl.m. Prahy do roku 2030

Termín: průběžně

5. využít dostupné dotační tituly podporující modernizaci či výstavbu nových distribučních sítí a nízko- a bezemisních zdrojů tepla (Národní plán obnovy, Modernizační fond) pro všechny v Klimatickém plánu hl.m. Prahy do roku 2030 zamýšlené záměry v sektoru topárenství na území města a tím zlepšit jejich ekonomické a ekologické přínosy a možnost realizovat je před či do roku 2030

Termín: průběžně

MUDr. Zdeněk Hřib v. r.
primátor hl.m. Prahy

doc. Ing. arch. Petr Hlaváček v. r.
I. náměstek primátora hl.m. Prahy

Předkladatel: náměstek primátora Ing. Petr Hlubuček

Tisk: R-43775

Provede: ředitel Magistrátu hl. m. Prahy, MHMP - HOM MHMP, MHMP - SLU MHMP, MHMP - KUC MHMP, MHMP - SML MHMP, radní Mgr. Jan Chabr, MHMP - INV MHMP, MHMP - OCP MHMP, náměstek primátora Ing. Petr Hlubuček, I. náměstek primátora doc. Ing. arch. Petr Hlaváček, MHMP - UZR MHMP, ředitel Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy, ředitel Pražské developerské společnosti, MHMP - BEZ MHMP, ředitel Pražského společenství obnovitelné energie

Na vědomí: odborům MHMP

Důvodová zpráva

(R-43775)

Od druhé poloviny roku 2021 rostou ve světě, v EU i v ČR prudce ceny energií. K růstu cen přispívá řada faktorů zejména¹:

- bezprecedentní nárůst cen zemního plynu na světových trzích – jen v roce 2021 o více než 170 %,
- dlouhá a chladná zima na počátku roku 2021, v jejímž důsledku se zvýšilo využívání vytápění; následovalo pak dlouhé, teplé léto, v jehož průběhu byla ve větší míře využívána chladicí zařízení,
- zvýšení poptávky po zkapalněném zemním plynu a následný nárůst jeho ceny,
- větší spotřeba plynu v Asii v důsledku hospodářského oživení,
- rostoucí geopolitické napětí a válka na Ukrajině.

Zemní plyn dovážený do ČR má dominantní původ v Rusku. Invaze vojsk Ruské federace na svrchované území Ukrajiny vedla k přijetí série mezinárodních ekonomických sankcí ze strany EU, Spojených států a dalších zemí. Součástí reakce demokratických zemí na porušení mezinárodního práva ze strany Ruské federace a vedení bezprecedentní války, včetně cílených útoků na civilní obyvatelstvo, je i úsilí demokratických zemí o co nejrychlejší ukončení závislosti na dodávkách zemního plynu a ropy, a tím i ukončení financování totalitního agresivního režimu.

V Praze je zemní plyn využíván zejména pro vytápění, konkrétně cca sto osmdesát tisíc domácností a dále desítek tisíc odběratelů z řad institucí a firem. Hlavní město spotřebovává zejména pro krytí tepelných potřeb budov zhruba **jednu desetinu** celkové spotřeby zemního plynu v ČR.

V kontextu uvedeného je Radě HMP předkládáno usnesení, jehož cílem je snížení závislosti hlavního města na zemním plynu z Ruska. Usnesení navrhuje řadu konkrétních kroků a opatření.

Rada hl. m. Prahy povede dialog s cílem **motivovat investory nové bytové i nebytové výstavby na území města, aby pro krytí tepelných potřeb upřednostnili bezemisní zdroj tepla na bázi obnovitelných zdrojů energie.**

U **stávajících staveb na území hlavního města využívajících plynový zdroj tepla, budou vlastníci motivováni k přechodu na jiný zdroj** poskytnutím podpory z **dotačního programu HMP Čistá energie Praha**. Program je určen pro bytové domy, rodinné domy i byty. V současnosti probíhá aktualizace podmínek Programu. Praha ukončí investiční podporu instalace kotlů na zemní plyn a převede investiční podporu do obnovitelných zdrojů, konkrétně **tepelných čerpadel a fotovoltaických systémů**. V aktualizovaném dotačním programu Čistá energie Praha na roky 2022-23 bude podpořena **instalace fotovoltaických systémů** se zvláštním bonusem při zapojení výroby do komunitní výroby obnovitelné elektřiny v Pražském společenství obnovitelné energie.

Podporována bude dále **náhrada zdrojů na pevná paliva za tepelná čerpadla a instalace tepelného čerpadla v novostavbách**. Bude podporována i **rekonstrukce plynového vytápění ve prospěch zdrojů s vyšší energetickou účinností** (tzn. tepelných čerpadel).

Zemní plyn je dnes využíván i v některých **soustavách zásobování teplem**. Rada HMP proto hledá účinné alternativní zdroje pro omezení využívání zemního plynu v těchto SZT. Prvním konkrétním krokem je zahájení **předprojektové přípravy výstavby ENERGOCENTRA, využívajícího odpadní vody z Ústřední čistírny odpadních vod v Bubenci**. V první etapě záměru bude za pomoci série velkokapacitních tepelných čerpadel získávána tepelná energie pro dodávku do lokality Dejvic a Veleslavína a v druhé etapě do lokality Holešovice a do rozvojového území Bubny-Zátory. Půjde o největší zařízení na výrobu tepla a chladu v ČR

¹ Zdroj: Evropská Rada, <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/energy-prices/>

na bázi tepelných čerpadel. Úvodní fáze projektu bude navržena k realizaci ještě letos, o faktické investici se rozhodne v příštím roce. **Dodávky tepla z velkokapacitních tepelných čerpadel** jsou plánovány během několika málo let, tepelná čerpadla budou poháněna obnovitelnou elektřinou.

V této souvislosti bude doplněna respektive **změněna Územní studie Bubny-Zátory** způsobem, jenž bude předjímat a umožní zásobování chladem i teplem z Energocentra na ÚČOV

Teplotního gradient řeky Vltavy v Praze vytváří příhodné podmínky pro nasazování tepelných čerpadel. Rada hlavního města proto zadá zpracování **studie**, která vyčíslí využitelný potenciál a navrhne konkrétní kroky k možnému využití **tepelných čerpadel pro krytí tepelných potřeb objektů nacházejících se v blízkosti řeky a/případně k integraci do soustav zásobování teplem.** Hlavní město Praha hodlá v tomto směru jít příkladem; od příštího roku budou objekty Nové radnice, Městské knihovny a Staroměstské radnice vytápěny primárně tepelnými čerpadly voda-voda využívajícími vltavskou vodu (čímž se podaří snížit spotřebu zemního plynu na méně než polovinu).

Jelikož ceny plynu a s nimi spojené náklady na jeho užití mohou setrvat na vysokých hodnotách po delší časové období, uvítá nepochybně každý odběratel pomoc s rozhodnutím, jak spotřebu plynu ve domácnosti či domě snížit za pomoci různých úsporných opatření. Z tohoto důvodu Praha ještě letos hodlá v souladu s Klimatickým plánem uvést do provozu **kontaktní místo Programu čistá Praha, které bude poskytovat odborné služby občanům hl. města a poskytne poradenství při identifikaci a realizaci nejrůznějších úsporných opatření.** Kontaktní místo bude poskytovat komplexní služby, pro obyvatele města bezplatně. Občané budou moci prostřednictvím centra požádat o odborné rady, posudky, projekty a rovněž i o pomoc při zajištění dostupných investičních forem podpory.

Praha urychlí přípravu a realizaci projektů, s jejichž pomocí bude možné část potřeby **plynu krýt z vlastních zdrojů.** Prvním z nich bude **výroba biometanu v pražské Ústřední čistírně odpadních vod,** přičemž první etapa bude uvedena do provozu ještě letos a pokud se osvědčí může se v čase několikanásobně zvýšit. Druhým zdrojem biometanu pak bude plánovaná **stavba bioplynové stanice** na zpracování vybrané složky biologicky rozložitelného odpadu, která by mohla být uvedena do provozu do roku 2025.

K omezení závislosti na ruském plynu pak samozřejmě budou napomáhat i **úsporná opatření;** nejsnazší je **omezování teploty,** na kterou jsou vnitřní prostory vytápěny, výhodné je také investovat do lepší **regulace otopných soustav** a také do co nejlepšího **zateplení budov** v okamžiku, když se investor rozhodne pro opravu objektu.

Financování shora uvedených opatření bude posuzováno jednotlivě v rámci přípravy konkrétních projektů, z nichž řada je již v procesu přípravy odbory či městskými organizacemi. Jde o koncepční a strategický přístup k již připravovaným záměrům, projektům či poskytovaným dotacím hlavním městem. Některé projekty jsou součástí schválených strategií města - zejména Klimatického plánu HMP do roku 2030. Konkrétní rozpočet pak je či bude řešen v rámci samostatného schvalování záměrů či dalších kroků v průběhu realizace projektů. Využívány budou externí dotační zdroje všude tam, kde je to možné.

Ke konkrétním projektům:

Dotační program Čistá energie Praha běží již několik let a je součástí rozpočtu MHMP; výstavba Energocentra – prioritní projekt Klimatického plánu připravovaný, s očekávanou možností na něj získat dotační zdroje; využití tepelných čerpadel pro objekty Nové radnice, Městské knihovny a Staroměstské radnice - projekt připravovaný odborem SLU MHMP; uvedení do provozu kontaktního místa Programu čistá Praha – na projekt očekáváme možnost získat dotace z externích zdrojů; výroba biometanu v pražské ÚČOV – pilotní projekt PVS běží, dále je součástí strategických plánů PVS a zároveň rozpočtu odboru INV MHMP; stavba bioplynové stanice – záměr byl schválen MHMP v roce 2020, aktuálně je předkládán tisk 44274 k podpoře nákupu bioplynové stanice spol. PSAS, a.s.

S ohledem na výše uvedené bude **upraven také Klimatický plán hl. m. Prahy do roku 2030 s cílem posoudit, jak dále omezit budoucí roli zemního plynu v krytí energetických potřeb** a tím snížit závislost hlavního Prahy na dodávkách zemního plynu z Ruska.